

Pressmeddelande

Gränslös livskraft förenade Pajala och Kolari: "Två kommuner – en gemensam framtid"

Gruppfoto från Kolarinsaari (Finland). Svensk sida syns i bakgrunden. Foto: Kolari kommun

Den 24 september samlades företrädare för kommuner, regioner, myndigheter, näringsliv och gränsregionala organisationer i Pajala och Kolari för påverkans- och samarbetsdagen "Gränslös livskraft – Rajaton elinvoima". Syftet var att stärka samarbetet över riksgränsen och gemensamt lyfta frågor om infrastruktur, kompetensförsörjning, näringslivsutveckling, beredskap och framtida tillväxt i Tornedalen.

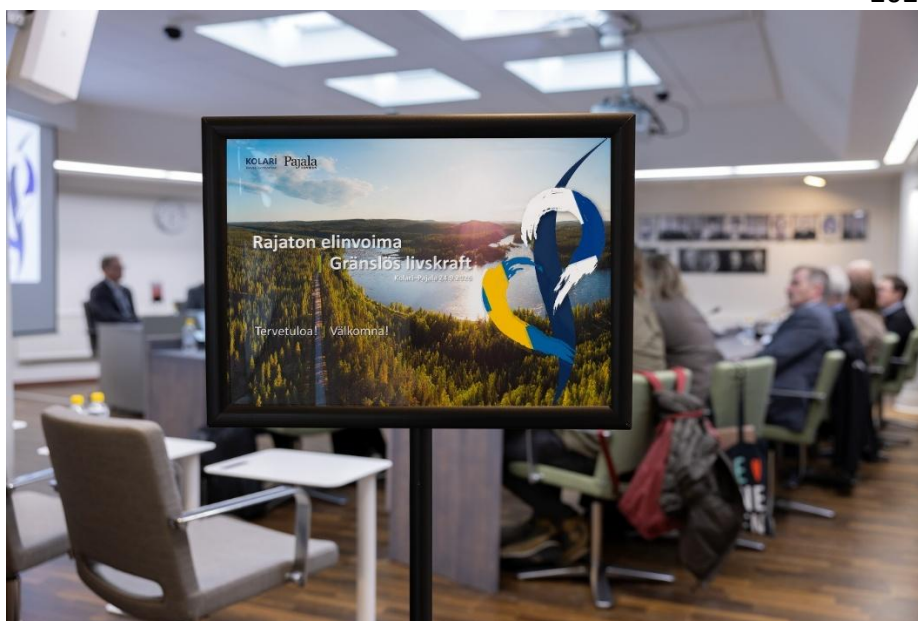

Foto: Kolari kommun

Dagen arrangerades gemensamt av Pajala kommun och Kolarin kunta och samlade deltagare från bland annat Region Norrbotten, Lapin liitto, Trafikverket, Väylävirasto, Tornedalsrådet, besöksnäringen, gruvnäringen och offentliga verksamheter på båda sidor om gränsen.

Programmet genomfördes både i Pajala och Kolari och innehöll presentationer, dialoger och en gemensam rundtur genom området via Kaunisvaara och gränsövergången mellan Sverige och Finland.

Logistikchef Nils-Johan Haraldsson, Kaunis Iron, guidade på rundturen. Foto: Birgitta Rantatalo

Gemensamma möjligheter i en gemensam region

En återkommande slutsats under dagen var att utvecklingen i Pajala och Kolari inte kan ses var för sig. Kommunerna delar arbetsmarknad, kultur, historia och i allt större utsträckning även framtidsutmaningar.

I sin presentation beskrev [Pajala kommun](#) hur kommunen, trots stora avstånd och en minskande befolkning, har starka tillgångar i form av mineraler, skog, natur, kultur och sitt strategiska gränsläge. Pajala lyfte också fram den gränsöverskridande samverkan som ett av de viktigaste utvecklingsområdena fram till år 2030.

Therese Wintervy berättade om erfarenheter från Hej hemby kopplat till att attrahera och behålla. På bild syns även Lars Munck. Båda representerar Heart of Lapland Foto: Birgitta Rantatalo

– Vi delar utmaningar och kanske kan vi till en del bli varandras lösningar. Det var slående hur man i Finland lyckas attrahera och behålla invånare i de norra regionerna i långt större utsträckning än i Sverige. Även om deltagarna framförde rimliga förklaringar så är det något vi behöver fördjupa oss i, säger Birgitta Rantatalo, kommunstyrelsens ordförande i Pajala kommun.

Infrastruktur bygger framtidens Tornedalen

En central del av dagen handlade om infrastrukturen och dess betydelse för tillväxt, kompetensförsörjning, totalförsvaret och regional utveckling.

Representanter från Trafikverket redogjorde för den nationella transportplanen och de satsningar som planeras inom bärighet, BK4-vägnät och transportkorridorer med betydelse för både näringslivet och totalförsvaret. Diskussionerna berörde också Sveriges och Finlands ökade samarbete kring robusta transporter och gränsöverskridande infrastruktur.

Särskilt stort intresse väckte diskussionen om en framtida järnvägsförbindelse mellan Sverige och Finland via Pajala och Kolari, den så kallade **Pajalabanan**.

I Folkets Hus, Pajala. Från höger på bild syns: Peter Ericsson (vice ordförande, kommunstyrelsen), Maria Alldén (kommunchef), Jaana Koivumaa (Hannukainen Mining, OY), Johannes Sundelin (Region Norrbotten) Foto: Kolari kommun

Peter Ericsson, vice ordförande i kommunstyrelsen och ordinarie ledamot i Tornedalsrådet säger:

- En sådan järnväg skulle knyta samman det svenska och finska järnvägsnätet i Tornedalen, skapa bättre förutsättningar för gruvnäring, besöksnäring och transporter samt bidra till ökad robusthet i det nordiska transportsystemet samt stärka försvarets transportmöjlighet inte minst pga NATO-anläggningen i Sodankylä.

Tornedalsrådets ordförande Roland Kemppainen (till vänster) föredrog idéstudien om Pajalabanan. Tuula Ajanki (verksamhetsledare, Tornedalsrådet) svarade gärna på frågor. På bild syns också tolken Hannele Kenttä och Jaakko Ylinampa (Lapin elinvoimakeskus) Foto: Birgitta Rantatalo

Även den finska sidan lyfte fram flera strategiskt viktiga utvecklingsfrågor för hela Tornedalen och Nordkalotten. Kolarin kunta betonade sin roll som en viktig transportknutpunkt i norra Finland och det pågående arbetet med att utveckla Kolaris järnvägsstation i samarbete med Väylävirasto.

Ari Pesonen (Lapin liitto). Foto: Kolari kommun

Under dagen konstaterades att de växande investeringarna inom gruvnäring, industri och turism på båda sidor av gränsen ställer ökade krav på väl fungerande transport- och logistiklösningar.

Deltagarna fick också ta del av aktuella lägesbilder kring planeringen av europeisk spårvidd till norra Finland, utvecklingen inom projektet Rail Nordica samt arbetet med att stärka transportkorridorerna mellan norra Finland och norra Sverige. Målsättningen är att skapa effektivare gränsöverskridande förbindelser som stärker näringslivets konkurrenskraft, besöksnäringens utveckling samt regionens samlade beredskap och försörjningsförmåga.

Kolari kommunfullmäktigesal. Foto: Kolari kommun

Flera av presentationerna visade att infrastruktur idag inte enbart handlar om transporter utan också om säkerhet, försvarsförmåga och möjligheten att upprätthålla fungerande samhällen i Europas nordligaste regioner.

Tolken Hannele Kenttä och Pajalas kommunalråd Birgitta Rantatalo i Kolaris kommunfullmäktigesal. Foto: Kolar kommun

– Det var en toppendag även om vi såklart hade hoppats på att våra beslutsfattare på nationell nivå hade deltagit och fått en konkret bild av Pajalabanans möjliga sträckning och betydelse för hela regionen, säger Birgitta Rantatalo.

Främre raden: Hannu Takkula (Lapin liitto), Johannes Sundelin och Jenny Mozgovoy (Region Norrbotten) Foto: Kolar kommun

Flygplatsens betydelse

Företrädare för Region Norrbotten, Johannes Sundelin, tog tillsammans med strategen Jenny Mozgovoy tillfället i akt och förlängde dagen med ett besök vid Pajala flygplats. De fick ta del av flygplatsens behov inför kommande upphandling av trafik.

Tillgängligheten till och från norra inlandet lyftes som en avgörande faktor för företag, invånare och samhällsservice.

– Som namnet 'Gränslös livskraft' antyder har dagen handlat om hur vi skapar attraktivitet i och mellan dessa gränskommuner men också hur regionerna på båda sidor kan samverka för att stärka både beredskap och arbetsmarknad. En viktig del av dagens diskussioner har fokuserats på behovet av en Pajalabana som bygger ihop finska sidan med Sverige via Pajala och Svappavaara, säger Johannes Sundelin (Region Norrbotten).

Stark samsyn om fortsatt samarbete

Deltagarna var eniga om att den svensk-finska gränsen i Tornedalen inte ska betraktas som ett hinder utan som en tillgång. I en tid när norra Sverige och norra Finland genomgår stora industriella förändringar finns betydande möjligheter att tillsammans möta behoven av kompetens, investeringar, transporter och samhällsutveckling.

Samarbetet mellan gränskommunerna Pajala kommun och Kolarin kunta kommer att fortsätta, både genom gemensamma påverkansinsatser och genom konkret samverkan kring frågor som infrastruktur, näringslivsutveckling och kompetensförsörjning.

Från vänster på bild syns: Markku Vehkaoja (kommunchef, Kolari), Veli-Pekka Uusitalo (kommunfullmäktiges ordförande, Kolari) och Hannele Kenttä (tolk). Foto: Kolari kommun

– Pajala och Kolari är två kommuner, men vi ser allt tydligare att vi har en gemensam framtid. Om vi arbetar tillsammans kan vi skapa förutsättningar för tillväxt, attraktivitet och livskraft på båda sidor av gränsen, säger Birgitta Rantatalo.

Den gemensamma rundturen från Pajala via Kaunisvaara till Kolari avslutades med ett stopp vid gränsbron mellan Sverige och Finland. Det gemensamma fotografiet på bron blev en symbol för kommunernas långsiktiga samarbete och den gemensamma viljan att utveckla Tornedalen som en sammanhängande region snarare än två separata ytterområden.

Gruppfoto taget på gränsbron Kaunisjoensuu – Kolari. I väntan på att "tåget ska gå". Foto: Kolari kommun

Markku Vehkaoja, kommunchef i Kolari var nöjd med dagen och konstaterade:- Tillsammans kan vi faktiskt påverka även det nationella beslutsfattandet i frågor som rör vårt nordliga Lappland. Ett varmt tack till Pajala.

Pajala kommun riktar ett varmt tack till Kolarin kunta, samtliga experter och alla deltagare för ett gott samarbete. Tillsammans skapas förutsättningar för gränslös livskraft även i framtiden.

Fakta: Gränslös livskraft / Rajaton elinvoima

- Genomfördes den 24 september 2026 i Pajala och Kolari.
- Samlade ett trettioatal deltagare från Sverige och Finland.
- Fokusområden: infrastruktur, kompetensförsörjning, näringslivsutveckling, beredskap, turism och gränsöverskridande samarbete.
- Deltagare kom bland annat från Pajala kommun, Kolarin kunta, Region Norrbotten, Lapin liitto, Trafikverket, Väylävirasto, Tornedalsrådet, Kaunis Iron AB, Hannukainen Mining Oy samt besöksnäringen.

